

JULIO CORTÁZAR

OYUNUN SONU

Çeviri: SÜLEYMAN DOĞRU

3. BASKI

♥ can
modern

JULIO CORTÁZAR
OYUNUN SONU

Can Modern

Oyunun Sonu, Julio Cortázar

İspanyolca aslından çeviren: Süleyman Doğru

Final del Juego

© 1956, and Heirs Of Julio Cortázar

© 2019, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Agencia Literaria Carmen Balcells S.A. aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2019

3. basım: Aralık 2022, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Emrah Serdan

Editör: Emrah İmre

Düzeltili: Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 44009

ISBN 978-975-07-3976-7

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

JULIO CORTÁZAR
OYUNUN SONU

ÖYKÜ

İspanyolca aslından çeviren

Süleyman Doğru

♥can

Julio Cortázar'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Seksek, 1988

Ötekinin Rüyası / Bütün Öyküleri 1, 2016

Ayak İzlerinde Adımlar / Bütün Öyküleri 2, 2017

Andrés Fava'nın Güncesi, 2018

Sınav, 2018

Ayak İzlerinde Adımlar / Bütün Öyküleri 2, 2017

Kendime Anlattığım Hikâyeler / Bütün Öyküleri 3, 2019

Hayvan Hikâyeleri, 2019

JULIO CORTÁZAR, 1914'te Brüksel'de doğdu. Arjantin'de öğrenim gördükten sonra, öğretmenlik ve çevirmenlik yaptığı sıralar, Perón hükümetinin uygulamalarından duyduğu düş kırıklığıyla ülkesini terk ederek Paris'e yerleşti. 1981'de Fransız uyruğuna geçti ama Arjantin yurttaşlığından da ayrılmadı. 1950'li yıllarda yayımlanan *Hayvan Hikâyeleri*, *Oyunun Sonu* ve *Gizli Silahlar* adlı öykü kitaplarını 1963'te yayımlanan *Seksek* adlı romanı izledi. Bugün yazarın başyapıtı sayılan *Seksek*, geleneksel romanın olay örgüsünü altüst eden, belirli bir sona bağlanmayan açık uçlu bir romandı. Cortázar'ın öteki önemli yapıtları arasında *Manuel'in Kitabı* ve *Mırıldandığım Öyküler* sayılabilir. Edgar Allan Poe'nun yapıtlarını İspanyolcaya kazandıran Cortázar, son yıllarında kendini insan hakları davalarına adadı ve UNESCO'da çalıştı. 1984'te Paris'te öldü.

SÜLEYMAN DOĞRU, 1969'da Keşan'da doğdu. İlköğrenimini Keşan'da, ortaöğreniminiyse İstanbul'da, Galatasaray Lisesi'nde yaptı. İstanbul Üniversitesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden 1998'de mezun oldu. Institut Catholique de Paris'te kütüphanecilik ve dokümantasyon formasyonu aldı. İspanyolca ve Fransızcadan çok sayıda çevirisi bulunmaktadır.

İçindekiler

OYUNUN SONU

I

Koruların Sürekliliği	15
Kimsenin Suçu Değil	18
Nehir	24
Zehirler	28
Hükümlü Kapı	46
Mainad'lar	56

II

Kyklad İdolü	75
Bir Sarı Çiçek	86
Sofra Sohbeti	95
Bando	105
Arkadaşlar	112
Güdü	115
Torito	124

III

Ötekinin Rüyası	137
Öğle Yemeğinden Sonra	145

Aksolotl	157
Geceleyin Sırtüstü	164
Oyunun Sonu	174

Oyunun Sonu

I

KORULARIN SÜREKLİLİĞİ

Romanı okumaya birkaç gün önce başladı. Çıkan acil işlerinden ötürü bir kenara bıraktı, sonra trenle malikâneye dönerken kapağını yeniden açtı; olay örgüsü, karakterlerin özellikleri yavaş yavaş ilgisini çeker oldu. Öğleden sonra, temsilcisine bir mektup yazmasının ve kâhyayla bir ortaklık sözleşmesini tartışmasının ardından, meşe ağaçlarıyla kaplı koruya bakan çalışma odasının sakinliğinde kitaba geri döndü. Varlığıyla, odaya münasebetsiz bir giriş ihtimalini çağrıştıran kapıya sırtını dönüp gözde koltuğuna yayıldıktan sonra yeşil kadifeyi sol eliyle birkaç kez okşadı ve son bölümleri okumaya koyuldu. Karakterlerin isimleriyle özelliklerini hatırlamakta hiç zorlanmadı ve çok geçmeden kendini romanın büyümesine kattı. Satır satır ilerledikçe etrafını saran şeylerden koparken, aynı anda kafasının kadife kaplı yüksek arkalıkta rahatça dinlendiğini, sigarasının hâlâ elinin altında olduğunu, pencerelerin ötesinde günbatımı havasının meşe ağaçlarının altında dans ettiğini hissetmenin neredeyse pervasız zevkini tadıyordu. Sözcük sözcük, kahramanların aşağılık ikilemelerinin içine çekilerek, birbiriyle uyuşup renk ve hareket kazanan imgelelere doğru kendiliğinden sürüklenerek, dağdaki kulübede gerçekleşen son buluşmaya tanıklık etti. Oraya ilk gelen

kadıncı, tedirgindi; Őimdi de, suratı çarpan bir dalla çizilmiŐ erkek aÇık geliyordu. Kadın akan kanı pckleriyle hayranlık verici bir biçimde durduruyor, ama adam onun okŐayıŐlarına karŐılık vermiyordu, zira oraya kuru yapraklar ve gözden irak patikalardan oluŐan bir dünya tarafından korunan gizli bir tutkunun ayinini tekrarlamaya gelmemiŐti. Hançer ggŐsnn üzerinde ısınmıyor, onun altında gizlenmiŐ zgrlkse kt kt atıyordu. AteŐli bir diyalog yılankavi bir dere gibi sayfalar boyunca akıyor ve insanda her Őeyin daha en baŐından kararlaŐtırıldıĐ izlenimi uyanıyordu. Sevgilinin bedeninde sanki onu durdurmak ve fikrinden vazgeçirmek istermiŐeğine dolaŐan o okŐayıŐların tiksini bir biçimde çizdikleri hatlar bile ortadan kaldırılması gereken baŐka bir bedene aitti. Hiçbir Őey unutulmamıŐtı: mazeretler, tesadüfler, olası hatalar. O saatten itibaren her âna titizlikle bir görev yüklenmiŐti. Planın ayrıntılarını zalimce tekrar tekrar gözden geçirmeler ancak bir elin bir yanağı okŐaması için bölünüyordu. Hava kararmaya baŐlıyordu.

Artık birbirlerine bakmadan, kendilerini bekleyen göreve sıkı sıkıya bağlı bir Őekilde, kulübenin kapısından ayrıldılar. Kadının kuzeye giden patikayı takip etmesi gerekiyordu. Adam tam zıt yöndeki patikadan giderken, saçları dalgalanarak koŐan kadına bir an bakmak için arkasını döndü. Sonra o da, alacakaranlığın mor sisinde ağaçlardan, çitlerden sakınarak, eve uzanan iki yanlı ağağlı yolu görünceye kadar koŐtu. Köpeklerin havlamaması gerekiyordu ve havlamadılar. Kâhyanın o saatte orada olmaması gerekiyordu ve orada değildi. Verandanın  basamağını çıkıp içeri girdi. Kadının sözleri ona kulaklarında dörtnala koŐan kan vasıtasıyla ulaŐıyordu: nce mavi bir salon, sonra geniş bir koridor, halı kaplı bir merdiven. st katta iki kapı. Birinci odada kimse yok,

ikincide kimse yok. Salonun kapısı ve o sırada kavranan hançer, geniş pencerelerden giren ışık, yeşil kadife bir koltuğun yüksek arkalığı, koltukta bir roman okuyan adamın kafası.

Bir işadamı, okuduğu romanın sonunda nasıl öldürüleceğinin anlatıldığını fark eder. Gittiği akvaryumda aksolotlları ziyaret eden bir adam, kendini bu hayvanlardan birine dönuşmüş bulur. Motosiklet kazası geğirmiş bir diğeriye, bilincini yavaş yavaş yitirirken geğmiş bir uygarlık tarafından kurban edildiğini hayal eder. Hepsinin aklından geğen soru birbirine benzer gibidir: Gerçek olan nedir?

Cortázar, 20. yüzyıl sonu Latin Amerika edebiyatına damgasını vuran "patlama"nın fitilini ateşlemiş isimlerin başında gelir. Yazarlığı süresince benzer konulara dönmüş, benzer soruları farklı şekillerde soran yeni oyunlar ve bulmacalar hayal etmiş, her eserinde bu ipleri kopuk gerçekliğe yeni ayrıntılar eklemiştir. Cortázar'ın *Bütün Öyküleri*'nde yer alan *Oyunun Sonu*, 1956'da yayımlandığı orijinal haliyle Türkçede ilk kez okurlarla buluşuyor.

#cortazaröyküleri #güzellikçirkinlik #cinayet #kaza #eskiuygarlıklar
#endişe #zehir #latinamerikaedebiyatı

